

Priebežná správa o vzdelávaní koordinátorov pre študentov so špecifickými potrebami v šk.r. 2014/15 v Bezbariérovom centre TU v Košiciach

Bezbariérové centrum Technickej univerzity v Košiciach

Bezbariérové centrum Technickej univerzity v Košiciach (ďalej len „BBC TUKE“) je s účinnosťou od 1. januára 2013 špeciálnym pedagogickým pracoviskom na podporu štúdia študentov so špecifickými potrebami. V zmysle § 100, odseku 8, zákona č. 131/2002 Z. z. Zákona o vysokých školách plní úlohy vyplývajúce z jeho nadinštitucionálnej národnej funkcie metodického, znalostného a koordinačného centra v rámci SR, ako jedno z dvoch špeciálnych pedagogických pracovísk na podporu štúdia študentov vysokých škôl so špecifickými potrebami.

Rada ministra na podporu štúdia študentov so špecifickými potrebami

Za účelom zabezpečenia systematického prístupu k problematike štúdia študentov so špecifickými potrebami (ďalej len „študent so ŠP“) na vysokých školách a vytvorenia platformy na spoluprácu medzi ministerstvom, vysokými školami a neziskovými organizáciami, zriadilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Radu ministra na podporu štúdia študentov so špecifickými potrebami (ďalej len „Rada“), ako osobitný poradný orgán pri sekcii vysokých škôl.

I. Úlohy centra vo vzdelávaní koordinátorov pre študentov so ŠP

Ako jedna z priorít prvého zasadnutia Rady dňa 12.11.2013 na Technickej univerzite v Košiciach vyplynula, okrem iných, úloha prípravy, organizovania a realizácie vzdelávacích aktivít pre koordinátorov pre študentov so ŠP v r. 2014. BBC TUKE v spolupráci s CPŠ UK Bratislava vypracovalo návrh vzdelávacích aktivít pre koordinátorov VŠ na podporu študentov so ŠP, ktorý bol predložený koordinátorom na seminári v máji 2014 a následne bol vykonaný prieskum záujmu o jednotlivé kurzy.

jednalo sa o nasledovné vzdelávacie aktivity:

- Úvod do legislatívy a metodické usmernenie pre vytváranie prístupného akademického prostredia pre študentov so špecifickými potrebami.
- Primerané úpravy na zlepšenie prístupnosti akademického prostredia.
- Podpora študentov so špecifickými potrebami na vysokej škole – základné úlohy koordinátora pre študentov so špecifickými potrebami.
- Špecializovaný kurz o podporných/asistenčných službách.
- V prípade záujmu prípadové štúdie.

II. Dotazník pre koordinátorov VŠ

BBC TUKE v spolupráci s Radou spracovalo a distribuovalo dotazník pre identifikáciu záujmu koordinátorov o ponúkané kurzy. Okrem primárneho zisťovania

záujmu koordinátorov, sa prostredníctvom dotazníka získali ďalšie informácie k modifikácii vzdelávacích aktivít, nadviazaniu kontaktov na podporu sieťovania koordinátorov, a tiež získania spätnej väzby od účastníkov vzdelávania.

Súčasne boli otázky zamerané aj na kvalifikáciu koordinátorov a ich doterajšie skúsenosti v podpore študentov so ŠP. Na dotazník sme dostali 43 odpovedí:

- Na 14 VŠ vykonáva funkciu koordinátora prodekan alebo prorektor, na 29 iná poverená osoba (33%, 67%).
- Z profesijného hľadiska je vo funkcii koordinátora: špeciálny pedagóg -4 (9%), pedagóg – andragogik-1 (2%), vysokoškolský učiteľ v inom odbore-28 (65%), pracovník študijného oddelenia-6 (14%), administratívny pracovník-2, (5%), iné-2(5%)
- Zo zúčastnených škôl má 36 (84%) vypracované vnútorné predpisy pre štúdium študentov so ŠP, 7(16%) škôl ich nemá.
- Počas posledných piatich rokov, na 32(74%) školách študoval študent so ŠP a na 11(26%) školách takéhoto študenta nemali.
- Najviac študentov študujúcich na VŠ bolo s telesným postihnutím, najmenej bolo študentov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami.

Výsledky z dotazníka preukázali záujem o ponúkané vzdelávacie aktivity pre koordinátorov VŠ.

III. Kurzy realizované v roku 2014

Kurz A1: Úvod do legislatívy a metodické usmernenie pre vytváranie prístupného akademického prostredia pre študentov so ŠP.

Počet kurzov: 2

Počet účastníkov: 9 (koordinátori z UPJŠ v Košiciach, Prešovskej univerzity, Katolíckej univerzity v Ružomberku a TUKE.

IV. Plán kurzov pre rok 2015

Na základe skúseností z prvých kurzov bol na zasadnutí Rady v novembri 2014 prerokovaný a schválený plán vzdelávacích aktivít pre koordinátorov VŠ na podporu študentov so ŠP pre rok 2015. Cieľom vzdelávacích aktivít je :

- Vytvoriť kontinuálny systém vzdelávania pre koordinátorov.
- Poskytnúť koordinátorom VŠ pre podporu študentov so ŠP možnosť získavať základné informácie, vedomosti, znalosti i zručnosti pre kvalitné vykonávanie úlohy koordinátora pre študentov so ŠP.
- Zapojiť i ďalších odborníkov z iných VŠ do procesov vzdelávania, napr. pri organizovaní špeciálne zameraných odborných seminárov.

Plánované vzdelávacie aktivity pre rok 2015

Kurz A1: Úvod do legislatívy a metodické usmernenie pre vytváranie prístupného akademického prostredia pre študentov so ŠP.

Kurz A2: Podpora študentov so špecifickými potrebami na vysokej škole – základné úlohy koordinátora pre študentov so ŠP.

Kurz A3: 6-mesačný špecializovaný kurz o podporných/asistenčných/vzdelávacích technológiách.

Kurz A4: Prípadové štúdie – prakticky orientovaný workshop.

Kurzy typu A1 až A4 sú realizované tak v Bratislave, ako aj v Košiciach, tak aby si účastník mohol vybrať to miesto realizácie, ktoré mu najviac vyhovuje z hľadiska dostupnosti, či iných dôvodov.

Jednotlivé termíny kurzov a miesto ich realizácie sú organizované nezávisle na sebe v oboch metodických centrách - BBC TUKE a CPŠ UK, minimálne v dvoch termínoch – jarný a jesenný.

Odborné tematické semináre/workshopy

budú organizované spoločne, pričom miesto sa stanoví podľa sídla VŠ, ktorá bude túto aktivitu zabezpečovať. Pre rok 2015 boli navrhnuté nasledovné aktivity:

B1: Inkluzívne metódy vzdelávania študentov so špecifickými potrebami na vysokej škole – podpora VŠ učiteľov.

B2: Informačná prístupnosť vo vysokoškolskom vzdelávaní.

B3: Architektonické bariéry vo vysokoškolskom prostredí a opatrenia na predchádzanie ich vzniku.

B4: Študenti s poruchami učenia na vysokých školách.

V. Obstaranie vzdelávacích a výcvikových podporných technológií

Národná úloha metodického, znalostného a koordinačného centra priznaná BBC TUKE v r. 2013, spoločne s obdobným pracoviskom UK Bratislava, si vyžiadala v minulom roku rozšírenie vybavenia centra modernými špeciálnymi HW a SW podpornými technológiami. Špecifické požiadavky výdavkov na tento účel pre rok 2014 vychádzali z usmernenia odboru vysokoškolského vzdelávania MŠVVaŠ SR pre národnú činnosť BBC TUKE v systéme podpory študentov so ŠP na VŠ SR.

Na zabezpečenie nových úloh v súvislosti s vyhl. MŠVVaŠ SR č. 458/2012 o minimálnych nárokoch študentov so ŠP a tiež národnou funkciou centra podľa vyhl. 57/2012 (novelizácia zákona č. 131/2002 o vysokých školách) boli použité plánované finančné prostriedky centra (na tovary a služby pre rok 2014 vo výške 26 856,- EUR) na nákup špeciálnych podporných/asistenčných/vzdelávacích pomôcok pre potreby študentov so ŠP, vzdelávanie a výcvik koordinátorov VŠ, na obnovu výpočtovej techniky, na základnú prevádzku pracoviska - údržbu technického vybavenia, nákup

spotrebného materiálu, ako aj na finančné zabezpečenie ďalšieho vzdelávania pracovníkov centra, na aktívnu účasť na kurzoch, konferenciách a školeniach.

V tabuľke sú HW a SW špeciálne podporné technológie obstarané BBC TUKE v roku 2014:

1	Zariadenie na skenovanie textov s hlasovým výstupom - EasyReader
2	Počítačový prístup pomocou vizuálnej interakcie -Tobii PCEye Go
3	Vysoko citlivá PC myš slúžiaca na ovládanie kurzoru PC ústami - IntegraMouse Plus PC
4	Klávesnica Goldtouch - set PC klávesnice, numerickej klávesnice, myši Evoluent, podpory zápästia, ergonom. podložky pre myš a držiaka na dokumenty MicroDesk
5	Čítač PC obrazovky pre nevidiacich, program na zväčšovanie informácie a navigáciu na obrazovke PC pre slabozrakých, Klávesnica určená k použitiu s programom MAGic/JAWS - JAWS 15.0 Pro + MAGic 12.0 + syntetizér hlas + zväčšenie (licencia JAWS 15.0 SMA-2 + MAGic 12 Pro)
6	Systém OCR (Optical Character Recognition – optického rozpoznávania znakov) - FineReader 12.0 Sk Profesional

VI. Výučba matematiky pre študentov so ŠP

Od druhej polovice roka 2014 v BBC TUKE sa v spolupráci s matematikmi na TUKE intenzívne pracovalo na zefektívnení výučby matematiky pre študentov so ŠP (najmä zrakovo postihnutých), s využitím aplikácie SW Lambda pre čítanie a zápis matematických výrazov a s perspektívnym využitím akademickej verzie programu MAPLE.

VII. Aktuálny stav záujmu o vzdelávacie kurzy na BBC TUKE v r. 2015

Kurz A1: Úvod do legislatívy a metodické usmernenie pre vytváranie prístupného akademického prostredia pre študentov so ŠP.

1. Termín kurzu je 24.3. – 26.3.2015 -
2. Termín kurzu je máj 2015 **prihlásené 2 osoby**
3. Termín kurzu je september 2015 **prihlásená 1 osoba**

Kurz A2: Podpora študentov so špecifickými potrebami na vysokej škole – základné úlohy koordinátora pre študentov so ŠP.

1. Termín kurzu je 21.4. – 23.4.2015 **prihlásené 3 osoby**
2. Termín kurzu je október 2015 **prihlásená 1 osoba**

Kurz A3: 6-mesačný špecializovaný kurz o podporných/asistenčných/vzdelávacích technológiách.

1. Termín začiatku kurzu je 12.5. – 14.5.2015
trvanie kurzu je máj – október 2015 **prihlásená 1 osoba**
2. Termín začiatku kurzu je september 2015
trvanie kurzu je september 2015 - február 2016 **prihlásená 1 osoba**

Kurz A4: Prípadové štúdie – prakticky orientovaný workshop.

1. Termín workshopu je jún 2015
2. Termín workshopu je október 2015
3. Iný termín workshopu.

prihlásená 1 osoba

prihlásené 2 osoby

-

B1: Inkluzívne metódy vzdelávania študentov so špecifickými potrebami na vysokej škole – podpora VŠ učiteľov.

Termín: október 2015

prihlásené 3 osoby

B2: Informačná prístupnosť vo vysokoškolskom vzdelávaní.

Termín: určí organizátor.

prihlásených 7 osôb

B3: Architektonické bariéry vo vysokoškolskom prostredí a opatrenia na predchádzanie ich vzniku.

Termín: september 2015

prihlásených 6 osôb

B4: Študenti s poruchami učenia na vysokých školách.

Termín: určí organizátor.

prihlásené 4 osoby

Spolu: 32 záujemcov (k 14.4.2015).

Košice, 14.4.2015

Spracovali: pracovníci BBC TUKE

Predkladá: prof. Ing. Dušan Šimšík, PhD.